

Vlastenecký život (1848–1856)

Božena Němcová se sbližuje s přáteli ve skupině básníka **Josefa Václava Friče** (1829–1890), který se stal vůdčí osobností v bojích na pražských barikádách v revolučním roce 1848, končících však porážkou vojsky knížete Alfreda Windischgrätze.

Roku 1848 vzniká spolek *Českomoravského bratrstva*, spolek vyznavačů rovnosti, bratrství a svobody, hodnot, které byly ve své době velmi ceněné a českými vlastenci vyznávané. Jeho zakladatelem byl filozof a kněz **František Matouš Klácel** (1808–1882), pocházející z České Třebové. Prvními členy bratrstva se spolu s Klácelem, Veronikou Vrbíkovou, Ivanem (Janem) Helceletem (1812–1876) a Ignácem Janem Hanušem (1812–1869) stávají také Božena a Josef Němcovi. Sdružení však nemá dlouhého trvání. Helcelet s Hanušem jsou okouzleni „sestrou“ Boženou a jejich soupeření o přízeň půvabné spisovatelky nabourává jednotu bratrstva. Z „boje“ vychází vítězně Helcelet, který je Boženinou druhou velkou láskou. Vztah později přerůstá v dlouholeté přátelství.

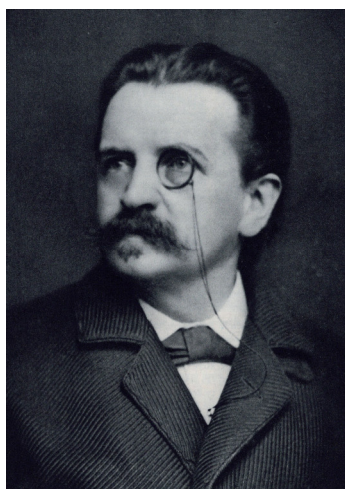
Tak objektivní ženštinu jsem nebyl ještě viděl, a až ji uvidíš, zfanfňuší se do ní docela. Prožila trpký kus žití a zkusila asi dosti trampot,

ba dílem i sprostoty, avšak přece si zachovala jemnost těla i duše. Klácel výborně na ni působil a nepotřebí u ní více vymetati pověr; Klácel všechny pavučiny duševní již odstranil, a ona je s Pánem Bohem tak dobře známa, jako Ty a já. Škoda, že nemá jiného manžela, ba lépe by bylo, kdyby neměla vůbec žádného. Ale vid', to jsou pia desideria. Až se ještě jednou narodíme, budeme – zase tací.

(I. J. Hanuš I. Helceletovi, 1851)

Koncem října 1855 se Božena vrací z pobytu na Slovensku do Prahy. Schází se s přáteli Josefem Hanškou (1791–1861), Karlem Jaromírem Erbenem (1811–1870), Janem Nerudou (1834–1891), Vítězslavem Hálkem (1835–1874), Jaroslavem Golem (1846–1929), Karlem Sabinou (1813–1877), Karlem Havlíčkem (1821–1856). Je opět šťastná.

Dne 30. července 1856 umírá jeden z nejlepších přátel B. Němcové **Karel Havlíček (Borovský)**, básník a kritik bachovského absolutismu, který byl pro své názory několikrát vězněn. Jeho pohřeb se koná 1. srpna 1856. Božena pro něj nechává zhotovit věnec z vavřínu a účastní se pohřbu společně se svým mužem. Pár lístků, stejně jako ostatní Havlíčkovi přátelé, si schovává na památku. Němcová a její muž jsou za účast na Havlíčkově pohřbu policejně sledováni a vyslýcháni.

Básník Josef Václav Frič, jeden z vůdců revoluce v Praze v roce 1848, člen Českomoravského bratrstva, odsouzený za přípravu spiknutí v r. 1851 na 18 let do vězení

František Matouš Klácel pocházel z České Třebové, studoval gymnázium v Litomyšli a založil Českomoravské bratrstvo. S podobnou myšlenkou, založit společnost na lásce a dobročinnosti, odplul r. 1869 do Ameriky.

Lístek a část z vavřínového věnce, kterým Němcová ozdobila rakev přítele Havlíčka. Několik lístků rozdala také mezi nejbližší přátele.

Jedna ze skupin Českého jara v Obecním domě v Praze od Maxe Švabinského. Zleva: Svatopluk Cech, Jan Neruda, Jaroslav Vrchlický, Božena Němcová a Julius Zeyer.

Karel Havlíček Borovský, básník, politik a novinář, přítel B. Němcové. V r. 1851 za své protistátní aktivity odvezen do vyhnanství v Brixenu. V r. 1856 umírá, smuteční hosté jsou policejně sledováni.

